

ตัวชี้วัดที่ 2.3 ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณ

ระดับ 1 Assessment

1.1 สถานการณ์การเบิกจ่ายงบประมาณ สำนักโภชนาการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2564

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ (ร้อยละ)

ไตรมาส	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	
	เป้าหมาย	ผลงาน	เป้าหมาย	ผลงาน	เป้าหมาย	ผลงาน
ไตรมาส 1	33	42.62	33	59.19	32	24.84
ไตรมาส 2	55	63.80	55	41.17	55	51.50
ไตรมาส 3	84	83.29	84	64.88	84	61.08
ไตรมาส 4	100	98.94	100	99.19	100	100

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น เปรียบเทียบผลการเบิกจ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กับปีงบประมาณที่ผ่านมา (พ.ศ. 2562 – 2563) พบว่า ผลการเบิกจ่ายภาพรวมทั้งปี (ไตรมาส 1 – ไตรมาส 4) เป็นไปตามเป้าหมายที่กรมอนามัยกำหนด (ร้อยละ 100) แต่เมื่อพิจารณารายไตรมาส พบว่า 3 ไตรมาสแรก (ไตรมาส 1 ถึงไตรมาส 3) ผลการเบิกจ่ายต่ำกว่าเป้าหมายที่กรมอนามัยกำหนด สำนักโภชนาการจึงได้วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางในการควบคุม กำกับ ติดตาม ไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด โดยปัญหาที่พบมีดังนี้

1. สำนักโภชนาการได้รับจัดสรรงบประมาณเพิ่มระหว่างปี แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด
2. บุคลากรมีภาระงานมากทั้งงาน Cluster และงาน Function ทำให้ไม่สามารถบริหารเวลาในการทำกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้ได้
3. มีกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเพิ่มเติมระหว่างปี โดยที่ไม่ได้กำหนดแผนไว้ล่วงหน้า จึงจำเป็นต้องดึงเงินจากโครงการปกติของสำนักมาใช้ก่อน และปรับรูปแบบของกิจกรรมภายใต้โครงการปกติเป็นออนไลน์หรือลดจำนวนกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ผลการเบิกจ่ายงบประมาณไม่บรรลุเป้าหมายที่กรมอนามัยกำหนด
4. งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในรอบแรกไม่เพียงพอ สำนักโภชนาการจึงยืมเงินงบประมาณจากกรมอนามัยเพิ่มเติม ซึ่งกองคลังได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมมาให้ และใช้เป็นฐานในการคำนวณร้อยละการเบิกจ่ายในส่วนที่เพิ่มขึ้นมาด้วย ในขณะที่การเบิกจ่ายยังไม่เป็นไปตามแผน ทำให้ผลการเบิกจ่ายไม่บรรลุเป้าหมาย
5. เนื่องจากแผนการจัดซื้อจัดจ้างมีระยะเวลาในการดำเนินงานหลายขั้นตอน แต่ผู้รับผิดชอบโครงการไม่ได้วางแผนแต่ละขั้นตอนว่าจะต้องทำอะไรล่วงหน้าเพื่อให้ทันรอบของการเบิกจ่าย เช่น จัดเตรียมต้นฉบับ ตรวจสอบความถูกต้อง ทำให้การเบิกจ่ายไม่ได้ตามเป้าหมาย
6. การกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นแผนปฏิบัติการและการเบิกจ่ายงบประมาณ ยังไม่มีมาตรการที่ชัดเจน

นอกจากนี้ ในรายงานผลติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ งบจ.1 ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 – 2564 พบปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กรมอนามัยกำหนด เนื่องจาก

1. แผนงบประมาณและกระบวนการทำงาน

- ได้รับการจัดสรรงบประมาณในไตรมาส 1 – 2 ต่ำกว่าร้อยละ 55 ทำให้ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ตามแผน
- ส่งอนุมัติโครงการล่าช้าเนื่องจากมีการปรับแก้ไขรายละเอียด ทำให้ได้รับจัดสรรงบประมาณโอนเงินล่าช้า และทำให้ไม่สามารถส่งเบิกจ่ายได้ทันตามแผนในเดือนตุลาคม
- การปรับเปลี่ยนรูปแบบการประชุมตามสถานการณ์ปัจจุบันเนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 ทำให้มีการเลื่อนการประชุมออกไป และไม่สามารถเบิกจ่ายได้ตามแผน

2. การจัดซื้อจัดจ้าง

- งบประมาณในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่เพียงพอ หน่วยงานต้องทำหนังสือขอยืมเงินงบประมาณจากกรมอนามัย ทำให้ศูนย์ต้นทุนของหน่วยงานสูงขึ้น มีผลในการคิดร้อยละในการเบิกจ่ายงบประมาณ
- ข้อจำกัดในการจัดซื้อจัดจ้างรายละเอียดตามขั้นตอน E-bidding ต้องใช้ระยะเวลาการดำเนินงาน 41 วันทำการ ไม่รวมระยะเวลาส่งมอบงาน และการส่งมอบงานมีการแก้ไขงานเนื่องจากไม่ตรงตามข้อกำหนด ทำให้เกิดความล่าช้าในการเบิกจ่าย
- การจัดซื้อจัดจ้างส่งงานไม่ตรงกำหนดเวลา เนื่องจากมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของงาน มีการขยายระยะเวลาในการส่งงาน ทำให้การส่งเบิกล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน
- การจัดซื้อจัดจ้าง กรรมการตรวจรับไม่อยู่ เอกสารการเบิกจ่ายไม่ครบถ้วน เขียนขออนุมัติไม่ตรงกับใบเสนอราคาทำให้เกิดความล่าช้าในการเบิกจ่าย

การวิเคราะห์ GAP ของการเบิกจ่ายงบประมาณ ปี 2564

GAP	แนวทางแก้ไข
1. สำนักโภชนาการได้รับจัดสรรงบประมาณเพิ่มระหว่างปี แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด	- จัดทำ Timeline การเบิกจ่ายงบประมาณและเบิกจ่ายให้ทันในระยะเวลาที่กำหนด - กำกับติดตามการเบิกจ่าย
2. มีบางกิจกรรมที่ทำ PO จัดซื้อจัดจ้างแบบแบ่งจ่ายรายงวด แต่กันเงินไว้เต็มจำนวน ส่งผลกระทบกับกิจกรรมอื่นที่จำเป็นต้องใช้เงินแต่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ในช่วงต้นปีงบประมาณ	- ขอคืนเงิน PO นำมาใช้เบิกจ่ายกรณีเร่งด่วนก่อน แต่ต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณรอบ 2 ทันกับการเบิกจ่าย หรือขอยืมเงินกรมมาเบิกจ่ายก่อน กรณีได้รับการจัดสรรงบประมาณล่าช้า
3. บุคลากรมีภาระงานมาก ทำให้ไม่สามารถบริหารเวลาในการทำกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้ได้	- จัดลำดับความสำคัญของงาน โดยพิจารณาดำเนินการในส่วนของการที่มีผลกระทบมากเป็นลำดับแรก
4. มีกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเพิ่มเติมระหว่างปี โดยที่ไม่ได้กำหนดแผนไว้ล่วงหน้า จึงจำเป็นต้องดึงเงินจากโครงการปกติของสำนักมาใช้ก่อน และปรับรูปแบบของกิจกรรมภายใต้โครงการปกติเป็นออนไลน์หรือลดจำนวนกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ผลการเบิกจ่ายงบประมาณไม่บรรลุเป้าหมายที่กรมอนามัยกำหนด	- จัดทำแผนสำรองเพื่อรองรับการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามแผน

GAP	แนวทางแก้ไข
<p>5. งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในรอบแรกไม่เพียงพอ สำนักโภชนาการจึงขออนุมัติงบประมาณจากกรมอนามัยเพิ่มเติม ซึ่งกองคลังได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมมาให้ และใช้เป็นฐานในการคำนวณร้อยละการเบิกจ่ายในส่วนที่เพิ่มขึ้นมาด้วย ทำให้ผลการเบิกจ่ายได้น้อยและไม่เป็นไปตามเป้าหมาย</p>	<p>- กรณีของงบประมาณเพิ่มเติมจากกรมอนามัยให้ใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้หมดก่อน เมื่อขอกรมและได้รับอนุมัติแล้ว ให้ดำเนินการในขั้นตอนของพัสดุทันที</p>
<p>6. เนื่องจากแผนการจัดซื้อจัดจ้างมีระยะเวลาในการดำเนินงานหลายขั้นตอน แต่ผู้รับผิดชอบโครงการไม่ได้วางแผนแต่ละขั้นตอนว่าจะต้องทำอะไรล่วงหน้าเพื่อให้ทันรอบของการเบิกจ่าย เช่น จัดเตรียมต้นฉบับ ตรวจสอบความถูกต้อง ทำให้การเบิกจ่ายไม่ได้ตามเป้าหมาย</p>	<p>- ผู้ขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างควรทำแผนในการจัดซื้อจัดจ้างให้ชัดเจนก่อนการขออนุมัติ เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายได้ทันเวลาตามแผน และไม่เป็นการไปกินเงินในการใช้งบประมาณกิจกรรมอื่น</p>
<p>7. การกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นแผนปฏิบัติการและการเบิกจ่ายงบประมาณ ยังไม่มีมาตรการที่ชัดเจน</p>	<p>- จัดทำมาตรการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักโภชนาการ โดยศึกษามาตรการของกรมอนามัยเป็นแนวทาง - ติดตามการเบิกจ่ายเดือนละ 2 ครั้ง</p>

1.2 องค์ความรู้ที่นำมาใช้ในการเบิกจ่ายงบประมาณ

1. แนวทางการบริหารแผนปฏิบัติการกรมอนามัย (งบดำเนินงาน) ตามหนังสือกรมอนามัย เลขที่ สธ 0905.02/ว 776 ลงวันที่ 29 มกราคม 2562
2. แนวทางในการดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตามหนังสือกองคลัง เลขที่ สธ 0903.02/ว 7688 ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2564
3. แผนปฏิบัติการสำนักโภชนาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จากระบบ DOC
4. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560